

Adresseinformasjon fylles inn ved ekspedering. Se mottakerliste nedenfor.

Vår referanse: 22/00679-6
Arkivkode: 0
Saksbehandler: Rune Bye
Deres referanse:
Dato: 23.03.2022

Flyktningekrisen og behov for forsterket statlig finansiering

Norge og andre europeiske land opplever en kraftig tilstrømning av flyktninger som følge av krigshandlingene i Ukraina. Samtidig er det stor usikkerhet knyttet til det faktiske antallet flyktninger som vil komme fremover.

KS understreker at kommunesektoren har en svært viktig rolle i å få bosatt alle de nye flyktningene fra Ukraina, og ønsker å gjøre dette på en god måte. Kommunenes ansvar innebærer blant annet å skaffe bolig, gi helsehjelp og sikre barna et godt skole- og barnehagetilbud. Mange ansatte i disse tjenestene har allerede hatt en høy arbeidsbelastning over tid som følge av pandemien, og dette gjør situasjonen ekstra krevende.

Usikkerheten om antallet flyktninger og hvor raskt de skal bosettes, utfordrer også kommunene finansielt. I utgangspunktet er både finansieringen av kommunenes plikter tilknyttet mottak (vertskommunetilskuddet) og bosetting av flyktninger (integreringstilskudd) velfungerende og godt etablerte ordninger, som i gjennomsnitt dekker kommunenes kostnader. Men i den ekstraordinære situasjonen nå er det svært usikkert om gjeldende ordninger vil være kostnadsdekkende. Mange kommuner har blitt anmodet om bosetting av et antall flyktninger som er 3-4 ganger høyere enn i tidligere bosettingsår. Kommuner som tidligere ikke har bosatt flyktninger får også nå forespørsler. Kommunene må gjøre seg klare til å etablere et spekter av tjenester for å motta av et stort, men ukjent antall flyktninger. I første omgang handler det om å fremskaffe et tilstrekkelig antall boliger og mobilisere helsetjenester og psykososiale tjenester til de nyankomne flyktningene. Dernest må det bygges opp en adekvat flyktningetjeneste. Ordinære tilbud som skole og barnehage må tilrettelegges og kapasiteten må økes. Usikkerheten om hvor stor flyktningetilstrømningen blir er svært stor. Ikke bare staten, men også kommunene må være forberedt på vesentlig høyere mottaks- og bosettingsbehov enn det som per nå ligger til grunn.

Den økonomiske kompensasjon etter nåværende regelverk er knyttet til faktisk bosetting, ikke til anmodningstall eller kort- og mellomlangsigte beredskapsbehov. Kommunene har ingen garanti for at kostnadene til forberedelse og etablering dekkes. Planleggingen skjer under særdeles stor risiko, og flere kommuner har tidligere uheldige erfaringer, som da man i 2015 etter sterke statlige oppfordringer bygget opp en tjeneste, mens flyktningene uteble.

For å sikre at ikke økonomisk usikkerhet i kommunene skal forsinke ønsket kapasitetsbygging, mener KS at en statlig forsikring om at staten vil dekke alle nødvendige kostnader til dette vil gi økt trygghet til kommunene og fylkeskommunene. Den konkrete utformingen av eventuelle nye supplerende

finansieringsløsninger for dette vil det være tid til å arbeide grundigere med. På dette tidspunkt er det en politisk bekreftelse av fullfinansieringsprinsippet som er ønskelig.

Med vennlig hilsen

Gunn Marit Helgesen
styreleder

Mottakere:
Kommunal- og distriktsdepartementet

Kopi:
Justis- og beredskapsdepartementet - JD